

Newtonbaan 16, 3439 NK Nieuwegein
Postbus 237, 3430 AE NieuwegeinTelefoon 030 60 32 922
Fax 030 60 00 166
info@vanasadvocaten.nl
www.vanasadvocaten.nl**2008-1882-VI-22**

MR. P.C. VAN AS

Voorzitter van de Tweede Kamer
Der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

MR A.R. VAN ROO

MR DRS P B.PH M BOGAERS

MR R.P.E. HALFENS

Nieuwegein, 14 oktober 2009

MR L.A.T. HOL

PROF MR G J.H. VAN HOOF

Inzake : **Artikel 1F beleid, zienswijze ter zake van de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 september 2009, en de daarop gevolgde brief van de minister van Buitenlandse Zaken aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 2 oktober 2009, en ten aanzien van het standpunt van de staatssecretaris van Justitie van 7 oktober 2009, gericht tot de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal**

MR MR F.T. VAN BENTUM

MR DRS M.H.G. PLIEGFR

MR MR M.G. HELMICH

Ons kenmerk : 2008-1882-VI-22/LV
Uw kenmerk :

MR H.W. KOMPAGNE

MR MR A.M.L. VAN AS

Geachte mevrouw Verbeet,

MR J.B.A.M.E. LEUSHUIS

Als expert op het gebied van artikel 1F Vluchtelingenverdrag, respectievelijk de positie van voormalige officieren en onderofficieren van de KHAD/WAD wordt hierbij gereageerd op de hierboven genoemde stukken.

MR MR A. NIJHOFF

MR MR M. GRUIJTERS

ADVOCATEN

1.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak van 24 september 2009 teruggesproken onder overweging 2.2.3 naar de uitspraak van 30 november 2004, onder nummer 200404008/1(JV2005/49). De Raad van State hecht eraan dat in de uitspraak van 30 november 2004:

J.T.M. KOEVOETS

CHEF DE BUREAU

"De afdeling, na kennisneming van de aan het ambtsbericht (van 29 februari 2009, PB) ten grondslag liggende stukken, heeft overwogen dat de informatie in de hiervoor weergegeven paragraaf in het ambtsbericht door de onderliggende stukken wordt gedragen, en dat geen sprake is van concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de juistheid en volledigheid van die

* vFAS-er/hscheidingshemiddelaai

*informatie (...). Verder is daarbij betrokken, dat de informanten onafhankelijk van elkaar zijn geraadpleegd, dat elk onderwerp dat aan de KHAD/WAD is gerelateerd afzonderlijk aan hen is voorgelegd **en dat hun verklaringen volledig met elkaar overeenstemden**" (vetgedrukt, PB). Mede gelet hierop is overwogen, dat, gelet op de onderliggende stukken, in het bijzonder de informatie omtrent het netwerk van deskundigen, voor het oordeel dat de verklaringen van de gebruikte informanten een partijdig en niet objectief beeld geven over de werkwijze van de KHAD/WAD, geen grond bestaat".*

NB Opvallend is dat in de uitspraak van 30 november 2004 de Afdeling bestuursrechtspraak er waarde aan hecht "dat de verklaringen van de geraadpleegde informanten volledig met elkaar overeenstemden".

Iedereen, die ook maar researchwerk verricht op juridisch gebied en verschillende getuigen hoort over wat voor soort zaak dan ook, weet dat een mededeling als "dat hun verklaringen volledig met elkaar overeenstemden" niet kan, tenzij er sprake is van het van tevoren op elkaar afstemmen van verklaringen.

Keer op keer is er vanuit het Afghaanse parlement voor gewaarschuwd, dat het ambtsbericht van 29 februari 2000 en de daaraan ten gronde liggende individuele verklaringen zijn voorgebakken door Pakistan, respectievelijk de Pakistaanse militaire inlichtingendienst, de ISI. Om die redenen kan worden begrepen dat verklaringen "volledig met elkaar overeenstemden". Het is een ingestoken stuk.

Dit klemmt temeer, nu uit alle verklaringen, die ik zelf heb mogen afnemen van officieren van de KHAD/WAD, mij in geen enkel opzicht - ook al heb ik daar naar gevraagd - ooit is gebleken van het bestaan van een zogenoemd circulatiesysteem, waarbij officieren (onderofficieren) van de KHAD/WAD bij toerbeurt zich schuldig moesten maken aan het folteren van politieke tegenstanders.

Vanaf 2000 heb ik meerdere officieren uitvoerig mogen spreken, waarbij tientallen uren per interview aan deze mensen zijn besteed. Ik zat er bovenop vanwege het ambtsbericht van 29 februari 2000.

Nu presteert de Afdeling bestuursrechtspraak met een reeks van argumenten, die de toets der kritiek niet kunnen doorstaan, dat de notitie van de UNHCR van 13 mei 2008 over de structuur en de operaties van de KHAD/WAD in Afghanistan 1978 - 1992 geen afbreuk kan doen aan het algemene ambtsbericht van 29 februari 2000. Problematisch is evenwel dat de Afdeling bestuursrechtspraak niet door haar eigen bevooroordeeldheid heeft kunnen heenkijken, zoals duidelijk mag zijn uit de hierboven genoemde overweging uit de uitspraak van 30 november 2004.

2. Interessant is dan de reactie van de minister van Buitenlandse Zaken, de brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 2 oktober 2009. Daarin wordt uitvoerig verslag gedaan van het overleg met de UNHCR over het algemene ambtsbericht van 29 februari 2000. Het overleg vond plaats met de UNHCR in Brussel en in Kabul. Meegedeeld wordt op pagina 2:

"Tijdens het overleg in Kabul werd door UNHCR aangegeven dat de Notitie een bundeling is van jarenlange kennisaccumulatie (sinds 1990) bij UNHCR. Deze kennis is afkomstig van professionele contacten van het UNHCR - medewerkers met (voormalig) KHAD/WAD - medewerkers gedurende de laatste jaren van het communistische bewind in Afghanistan en daarna, toen voormalige medewerkers van de KHAD/WAD functies bekleedden in een nieuwe regering van Afghanistan. Hierdoor ontstond een beeld van de organisatiestructuur van de KHAD/WAD. Daarnaast baseert het UNHCR zich op een groot aantal formele (intake)-gesprekken met KHAD/WAD - (onder)officieren die door de jaren heen in meerdere landen asiel aanvroegen en wier aanvragen door de lokale UNHCR-vertegenwoordiging moesten worden beoordeeld. Hiertoe kwamen geregeld verzoeken van UNHCR-kantoren wereldwijd aan UNHCR-Kabul om achtergrondinformatie over KHAD/WAD. Ook deze onderzoeken naar achtergrondinformatie droegen bij aan de kennisaccumulatie. Tot slot zijn door UNHCR gesprekken gevoerd met experts inzake KHAD/WAD (voormalige KHAD/WAD-medewerkers - onder wie hooggeplaatste officieren -, wetenschappers en Russische adviseurs die de KHAD/WAD hadden helpen opzetten), op meerdere momenten sinds 1990".

De minister voegt daar op pagina 2 van zijn brief van 2 oktober 2009 aan toe:

"Uit het overleg bleek dat het hierbij om interviews ging die niet tot doel hadden het roulatiesysteem te bespreken".

Verder vervolgt de minister van Buitenlandse Zaken:

"De kennis van het UNHCR inzake de organisatiestructuur van KHAD/WAD groeide organisch en over een lange periode. UNHCR gaf aan dat geen van haar bronnen informatie had verstrekt die zou kunnen duiden op een roulatiesysteem en dat haar bronnen elkaar op dit punt niet tegenspraken. Tegelijkertijd stelde UNHCR desgevraagd niet gericht te hebben onderzocht of er sprake was van een roulatiesysteem, maar dat zij een roulatiesysteem eenvoudigweg niet was tegengekomen in haar contacten met de KHAD/WAD".

De minister concludeert dan:

"De Notitie is daarmee eerder een bundeling van beschikbare informatie gebleken dan het resultaat van gericht onderzoek".

Vervolgens noemt de minister van Buitenlandse Zaken in zijn brief van 2 oktober 2009:

"(...) Daar UNHCR zich bij de totstandkoming van de Notitie in belangrijke mate baseert op de interviews met Afghaanse asielzoekers, zijn ook de KHAD/WAD hervestigingsvoordrachten van UNHCR van na 1990 bestudeerd, die zich nog in het archief van het Ministerie van Buitenlandse Zaken bevinden. Daarbij is opgevallen dat UNHCR in de verslagen van gehoor in de Resettlement Registration Forms (RRF) nauwelijks of niet ingaat op de organisatiestructuur van de KHAD/WAD. Daarom zijn deze hervestigingsvoordrachten voorgelegd aan het Ministerie van Justitie met het verzoek te komen tot een appreciatie van de kwaliteit van de verslagen van gehoor in de RRF. Daarbij is met name verzocht aandacht te besteden aan de kwaliteit van de interviewtechniek en de onderbouwing van het besluit een status te verlenen c.q. artikel 1F niet tegen te werpen. De reactie van het Ministerie van Justitie komt erop neer, dat er belangrijke verschillen blijken te bestaan tussen de interviewtechnieken en daarmee de waarheidsvinding door UNHCR en het Ministerie van Justitie (zie bijlage 3)".

Vervolgens laat de minister weten:

Gelijktijdig met het overleg met UNHCR is vertrouwelijk onderzoek naar reeds bestaande aanvullende bronnen gedaan met betrekking tot de organisatiestructuur van de KHAD/WAD. Daarbij is geen aanvullende concrete informatie over het roulatiesysteem aan het licht gekomen”.

NB Terwijl het algemene ambtsbericht van 29 februari 2000 op cruciale punten geen concrete onderbouwing geeft van het door de minister van Buitenlandse Zaken in dat ambtsbericht gestelde roulatiesysteem wordt nu meegedeeld door de minister van Buitenlandse Zaken over de Notitie van UNHCR van 13 (20) mei 2008: *“Tegenover het in stellige bewoordingen en geformuleerde, maar op bronnen (welke?, PB) gebaseerde ambtsberichten uit 2000, heeft UNHCR een Notitie uitgebracht, die - acht jaren later - op cruciale punten geen concrete onderbouwing geeft”.* Hoe bestaat het? De minister zelf komt niet met bronnen in het algemene ambtsbericht van 29 februari 2000. Al die bronnen uit 2000 zijn op elkaar afgestemd. Dit klemt temeer vanwege een memorandum ten tijde van het onderzoek ten behoeve van het ambtsbericht van 29 februari 2000. Het memorandum is afkomstig van het Ministerie van Buitenlandse Zaken uit Den Haag aan de Ambassade in Islamabad. Het betreft een schrijven van 21 januari 2000 onder kenmerk DPC/AM/663896. Het memorandum is terug te vinden in de onderliggende stukken van het algemene ambtsbericht over de KHAD/WAD van 29 februari 2000, zoals deze door het Ministerie van Buitenlandse Zaken ter beschikking zijn gesteld van de Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem in de zaak die eindigde met de uitspraak van de Rechtbank Arnhem van 23 januari 2004 (Awb 02/5292, NAV 2004/102 met noot van Mazaheri. Zie ook het tijdschrift Nieuwsbrief Asiel- en vluchtelingenrecht no. 3, jaargang 2008, juni 2008. In het memorandum van 21 januari 2000 van de minister van Buitenlandse Zaken aan de ambassade in Islamabad staat het volgende vermeld:

“Justitie stelt terecht dat de laatste alinea van paragraaf 2.7 één van de belangrijkste conclusies van het ambtsbericht weergeeft. In deze alinea wordt gesteld dat het onvermijdelijk is dat onder-officieren en officieren van de KHAD en de WAD persoonlijk betrokken zijn geweest bij het arresteren, ondervragen, martelen en soms executeren van verdachte personen. Deze

formulering sluit uitzonderingen uit en zal naar verwachting leiden tot een groot aantal zaken waarbij bescherming van het Vluchtelingenverdrag uitgesloten dient te worden op grond van toepasselijkheid van artikel 1F.

Aangezien het zeker niet denkbeeldig is dat Justitie in de toekomst gedwongen zal zijn Buitenlandse Zaken te verzoeken aan te geven op welke informatie deze harde conclusie stoelt, vraag ik U nogmaals of U deze informatie schriftelijk kunt bevestigen en daarbij expliciet in te gaan op de vraag of deze situatie ook na de afkondiging van de politiek van nationale verzoening bleef voortbestaan. Deze bevestiging is van belang, omdat het deelambtsbericht na verschijning vermoedelijk ook door de media en belangengroeperingen zeer kritisch gelezen zal worden”.

Deze passage is dáárom zo belangrijk, omdat het Ministerie van Buitenlandse Zaken alle zeilen bijzet om de druk te weerstaan die rechtbanken en de advocatuur uitoefenen om duidelijkheid te geven over de bronnen die geleid hebben tot dat ambtsbericht. Een en ander kan niet worden los gezien van de noodzaak volgens de UNHCR dat toepassing van artikel 1F, het oorlogsmisdadigerartikel uit het Vluchtelingenverdrag, niet gebaseerd mag zijn op geheim bewijs of bewijs dat alleen bestemd is voor onderzoek in raadkamer. Bewijs moet vatbaar zijn voor tegenonderzoek. Het bewijs van Buitenlandse Zaken is niet kenbaar, laat staan controleerbaar of vatbaar voor tegenbewijs.

De UNHCR baseert zijn Notitie van 13 (20) mei 2008 en de verder door de minister genoemde brief van 9 juli 2009 op jarenlange ervaring, respectievelijk interviews van de UNHCR met uiteenlopende personen, die behoorden tot de officieren/onderofficieren van de KHAD/WAD. UNHCR komt heel weloverwogen tot de mededeling dat er nooit van enig roulatiesysteem is gebleken.

Het allerbelangrijkste is evenwel, dat de staatssecretaris van Justitie bij alle afgenomen gehoren van officieren/onderofficieren van de KHAD/WAD nooit ook maar enige aanknopingspunt zelf heeft kunnen vinden voor het zogenoemde roulatiesysteem, zoals dat volgens Buitenlandse Zaken in Afghanistan bestaan zou hebben.

Met andere woorden, de interviewtechniek van de staatssecretaris van Justitie is erop gericht om het roulatiesysteem te kunnen onthullen, maar dat heeft zelf tot niets geleid. Nooit heeft enige verificatie kunnen plaatsvinden van het algemeen ambtsbericht van 29 februari 2000. Uit armoede baseert de staatssecretaris van Justitie zich op het algemene ambtsbericht van 29 februari 2000. Daar draait nu de hele maatschappelijke discussie om.

3. En vervolgens komt de staatssecretaris van Justitie met een reactie aan de voorzitter van de Tweede Kamer op 7 oktober 2009. De staatssecretaris van Justitie voegt niets toe aan hetgeen de minister van Buitenlandse Zaken op 2 oktober 2009 aan de voorzitter van de Tweede Kamer heeft laten weten.

Hiermee wordt andermaal aangetoond, dat de staatssecretaris van Justitie geen enkel bericht heeft uit eigen dossier, dat ook maar een onderbouwing kan betekenen van het algemene ambtsbericht van 29 februari 2000, en het daarin gepostuleerde roulatiesysteem.

4. De Keizer heeft hier geen kleren aan. Het stelt niets voor. De publieke opinie en de Tweede Kamer wordt massaal misleid door de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Justitie, daarin afgedekt door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bij uitspraak van 24 september 2009 onder kenmerk 200901907/1/V1.

Hierbij mag in herinnering worden geroepen, dat de brief van meerdere officieren van de KHAD/WAD, "*een professionele en juridische Notitie van maart 2009*", niet in de overwegingen is betrokken door de Afdeling bestuursrechtspraak en evenmin door de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Justitie. Van een roulatiesysteem was geen sprake (**2008-1882-VI-24**).

5. De minister van Buitenlandse Zaken heeft onder één hoedje gespeeld met Pakistan, uit welk land het algemene ambtsbericht van 29 februari 2000 ook stamt via de ambassade van Nederland aldaar in Islamabad. Alle personen, die indertijd zijn gehoord door de Nederlandse autoriteiten in Pakistan zijn

voorgedragen door de ISI en van tevoren gescreend, waarbij hun verklaringen op elkaar zijn afgestemd overeenkomstig de wens van Buitenlandse Zaken. De minister van Buitenlandse Zaken heeft er alle belang bij om deze mensen niet nogmaals aan het woord te laten om te voorkomen, dat dit samenspel duidelijk wordt.

6. Zie verder het boek "*Hoogverraad individuele ambtsberichten*", ISBNnummer: 978-90-806486-7-8, publicatiedatum: 24 september 2008 over het ministerie van Buitenlandse Zaken en het uitbrengen van individuele ambtsberichten, waarvan de praktijk in het verlengde ligt van het algemene ambtsbericht van 29 februari 2000.

Het boek is verkrijgbaar in de boekhandel.

Met vriendelijke groet
en hoogachting,

P.B.Ph.M. Bogaers

